

Naujienu Antroji Dalis

NR. 717

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XX METAI

ANTANAS SUGINTAS

Iš Petrapilio universiteto lankymo laikų prisiminimai

1910 m. rudenį aš išvykau į Petrapilio universitetą studijuoti teisę. Galima buvo važiuoti traukiniu per Vilnių ir Dvinską (Dinaburgą) arba per Rygą. Aš, žinoma, pasirinkau Vilnių, nes norėjau jį aplankyti ir susipažinti su žmonėmis, kuriuos jau pažinojau iš spaudos.

Vilniaus stoty susitikau "Lietuviško" iš vardo, bet iš tikrųjų žydui priklausančio viešbučio agentą, kuris mane ir nuvezė į tą viešbutį. Ten gavau neblogą kambarį nakvynei. Visų pirma aplankiau "Lietuvos Ūkininko" ir "Lietuvos Žinių" redakcijas, kurios buvo viename bute Bonifratų gatvėje (rus. Semionovskaja). Ten susipažinau su tu laikraščių atsakomąja redaktore, velione Felicija Bortkevičiene, adv. Mykolu Sleževičium, faktiškuoju "Lietuvos Žinių" redaktorium, Petru Rusecku, faktiškuoju "Lietuvos Ūkininko" redaktorium, p. Višinskiene, "Lietuvos Ūkininko" administratore ir kit. Visi jie buvo labai draugiški ir malonūs, ir visa atmosfera čia buvo labai nuoširdi. Jie mane informavo apie padėtį Petrapilio mieste ir davė man adresus Petrapilio universiteto lietuvių studentų: Zigmo Toliušio ir Jono Kriščiūno, kurie buvo išvardintų laikraščių artimi bendradarbiai.

Aplankiau ir kaikurias Vilniaus bažnyčias, iš kurių man labiausiai patiko šv. Petro ir Povilo bažnyčia Antakalnyje ir katedra, žinoma, atrodė didinga. Jos vikaru tada buvo kun. Biesiekirski, sūnus mano buvusių šeimininkų, pas kuriuos gyvenau eilę metų, eidamas mokslą Liepojos gimnazijoje. Jis, baigęs Liepojos gimnazijos 6 klases ir Vilniaus kunigų seminariją, tuoj buvo paskirtas katedros vikaru. Vėliau buvo provincijos klebonu, bet, susirgęs šiltine, išsoko pro langą iš II aukšto ir užsimušė. Jis buvo kultūringas ir, rodos, tolerantiškas kunigas. Buvau nuėjęs ir už miesto ant 3 kryžių kalno.

Pabuvęs porą dienų Vilniuje, išvažiavau į Petrapilį, kur atvažiavau kitos dienos vakare jau pritemus. Pasamdęs vežiką, įvažiavau į miestą, rodos, kaip kokia musė. Mieste perdėm dideli sunkūs mūriniai namai vienas prie kito, iš karto darė gana neįprastą įspūdį. Petrapilio miestas tada vadinosi Sankt-Peterburg, o 1914 m., prasidėjus I Pasauliniam karui, buvo pavadintas Petrograd, ir po bolševikų perversmo 1917 m. lapkričio mėn. — Leningrad. Lietuviai vadindavo paprastai Petrapilium.

Petrapilio miestas buvo Rusi-

jos caro Petro I įkurtas prie Nevos upės krantų 17 šimtme. pradžioje ir buvo Rusijos valstybės sostinė, po Maskvos didžiausias miestas. Turėjo apie 2 milijonu gyventojų. Buvo europinis miestas ir Rusijos mokslo ir kultūros centras. Jame buvo universitetas, įkurtas 18 šimtmečio II pusėje, mokslų akademija, operos, dramos valstybės teatrai, muzikos konservatorija, meno akademija, karo medicinos akademija ir daug kitų aukštųjų mokyklų, institutų ir keletas moterų aukštųjų kursų. Buvo taip pat garsus meno muziejus, vadinamas Ermitažu, daug pravoslavų bažnyčių, didingi caro žiemų rūmai, Tauridos rūmai (V. dūma), admiralitetas, Pulkovo observatorija ir t. t. Jame buvo nemaža įvairių fabrikų. Iš jų didžiausias Putilovo geležies išdirbimo fabrikas, kuriame nemažai lietuvių dirbo. Atbėgę nuo karo veiksmy, lietuviai nemažam skaičiuje pateko į fabrikus darbininkais.

Petrapilio universitetas, kaip ir kiti rusų valstybiniai universitetai, vadinosi oficialiai imperatoriškais, bet paprastoje kalboje tas pavadinimas nebuvo vartojamas.

Universitetas buvo Vosylius saloj. Jo pastatas buvo senas mūrinis 2 aukštų ir labai ilgas, su didele sale ir auditorijomis viename šone ir koridorium antrame šone. Universitete buvo istorijos - filologijos, teisių, gamtos, fizikos - matematikos ir dar rytų kalbų fakultetai. Petrapilio universitete buvo visa eilė pasižymėjusių moksle profesorų. Teisių fakultete buvo garsus prof. L. Petražycki, teisės filosofas, sukūręs emocinės psichologijos teoriją ir ant jos paremtą teisės teoriją, kurią išdėstė 3 tomų veikalė ir ją dėstė per paskaitas universitete vietoje oficialaus teisės enciklopedijos kurso (kituose universitetuose tas kursas buvo visai nedidelis. — A. S.). Kitas žymus ekonomistas, doc. Tugan-Baranovski (kairiųjų pažiūrų) dėstė politinės ekonomijos kursą, į kurį beveik visi studentai užsirašydavo ir klausydavo. Tuo tarpu ordinarinio prof. (deš. paž.) paskaitas iš politinės ekonomijos klausydavo tik mažas būrelis dešiniųjų studentų. Kitas profesorius buvo puikus oratorius. Tai Speranskis, kuris skaitė teisės filosofijos istorijos kursą. Kiti profesoriai, kaip Pokrovski, Grim, Kaufman ir t. t. taip pat buvo gilūs mokslininkai, parašę iš savo srities rimtus veikalus.

(Nukelta į 3 psl.)

Dean Miene, 18 mėnesių vaikas iš Waukon, Iowa, buvo jauniausias pacientas, kuriam sėkmingai užsiuvo skylė širdy.

Dienų Skeveldros

1.

Kuo čia — tarp dienų drumstų ir aštrių kaip trūkės stiklas! — atsigosti? Ir ieškau sau žmogus atsalos literatūroj: ir imi Danguolės (Sadūnaitės Sealey) eilėraščių:

Aš atsiduosiu Tau
paprastai, —

Ir susimąstai (ypač žmogus, kurs giliai įbridęs į amžių), ir imi į rankas žodyną:

Atsiduoti — pasikliauti, kiemo malonei pasitikėti; atsidėti, pasiaukoti; kvapą turėti, dvokti.

Ir dabar, ačiū žodynui, vėl žmogus ramiai skaitai tą patį eilėraščių:

Aš išnuomosiui namą
geroje gatvėje.
Aš išnuomosiui namą
geroje gatvėje, —
Laidą
geidžiantį
iškelsiu į Tave.
Aš atsiduosiu Tau
paprastai —
kaip medis
atsiduoda lapui.
Kaip žemė žolei.

Gera tai sako, ne kiekvienas supras modernišką(?) moterį (rašytoją)!

2.

Tame pat "Lietuvių Dienų" nr. yra ir — be juokų! skaudamai rimtai!!! — pamąstytingų minčių. Tai M. Katiliškio, LRD premiją beatsimant, žodis ("Tauta nenumiršta per valandą"). Čia (šauksmo tyruos?) tokia pastraipa:

"Rinktis iš to, ką turime ir

pajėgiame, arba pasakyti, kad šaukštai po pietų ir galime eiti pogulio? Vienaip būtų per žiauru, antraip — neatsakinga. Daugelis galvojame, kad dar peranksti snūduriavimui ir nepabudimui, kol visomis dumplėmis orą traukiame ir visos galūnės savo vietose. Bet kaip? Ar mes pakankamai atsakingi spręsti, kad patsai darbas, pati veikla jau savaime pateisinimas — užpildymas tuštumos bet kaip? Ar turime ją pakrauti kuo nors vertu: išliekančiu ir pateisinančiu mūsų buvimą čia?"

"Tai lyg ir makabriškas žaidimas suprantant, jog mes žinome, kad mūsų paliktame krašte paneigta bet kokia laisvė. Ir mes, būdami šiapus užtvarų, galime viską daryti nesivaržydami. Ir tą mes tarytumei darome, tik pasiugosdami, kad neturime užnugario, reiškia, tautos, ir pasipūsdami dažnai, kad ir be jos, be tautos ir krašto sugebame labai daug padaryti. Mes, be abejonės, čia galėtume daug ir gerų darbų nuveikti, jeigu būtume pajėgūs, jeigu tikėtume saldžių lakštingalų čiulbėjimu, kad visas kultūrinis elitas, imant kad ir rašytojus, kurių septyniosdešimt penki procentai, protestuodami prieš terorą ir neteisę, pasitraukė. Bet užmirštama, kad rašytojai metai iš metų pasensta ir suvakėja, kaip ir visi vargo žmonės, ir išmiršta. Mėnesiais ir

IŠ PETRAPILIO...

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

Profesorai daugumoje buvo liberalinių arba socialistinių pažiūrų, o studentų didelė dauguma buvo social-demokratai arba socialistai-revoliucionieriai.

1910 m. rudenį mirė didysis rusų rašytojas ir filosofas Levas Tolstojus, kuris buvo nusistatęs prieš caro režimą ir prieš oficialinę pravoslavų bažnyčią. Universiteto studentai tuoj sujudė, pasiuntė užuojautos telegramą jo našlei ir ėmė daryti universiteto patalpose susirinkimus, sakyti prieš valdžią nukreiptas kalbas.

Po vieno tokio susirinkimo studentai išėjo iš un-to į gatvę ir, giedodami gedulingą giesmę "viečnaja pamiat" (amžina atils), ėjo miesto centro linkui. Netrukus atėjo didelis būrys raitosios policijos ir pasileido su arkliais į studentų minią ir šiaip taip išsklaidė juos. Ant rytojaus įvyko miesto centre, Nevos prospekte, didžiulė demonstracija, kur dalyvavo iš visų Petrapilio aukštųjų mokyklų studentai. Tada raitoji policija, norėdama išvaikyti demonstrantus, puolė į studentų minią su nagaikomis ir ištraukė kardais. Iš studentų tarpo kai kas mėtė į policiją akmenis. Jie buvo nukentėję nuo policijos. Po to studentai ir toliau nerimavo ir darė mitingus universitete. Tada buvo į universitetą įvesta ginkluota policija, kad sutrukdytų studentų mitingus, o prie universiteto durų stovėjo sargyba, kad neįleistų pašalinių asmenų. Švietimo ministeris Kasso ėmė skirti į universitetą, be un-to senato sutikimo, profesorius iš kitų universitetų.

Tokiu būdu buvo paskirti į Petrapilio un-tą prof. Gribovskis (dešiniųjų pažiūrų) rusų Iešės istorijos katedrai, prof. Rozen baudž. proceso katedrai. Pagaliau Petrapilio universitetas 1910 m. pabaigoje buvo uždarytas. Tačiau, rodos, po kelių mėnesių buvo vėl atidarytas.

Tame studentų judėjime aktyviai dalyvavo ir daugelis lietuvių studentų. Užtat keletas lietuvių studentų, kurie tikėjosi išlaikę nustatytą skaičių egzaminų, kad galėtų gauti universiteto stipendiją, tos privilegijos neteko. Bet labiau nukentėjusių, rodos, nebuvo. Universitetas po to vėl veikė, tik ministerio Kasso paskirtųjų profesorų paskaitų studentai vengdavo ir nenorėdavo eiti pas juos egzaminų laikyti. Anksčiau prieš tai Rusijos universitetai turėjo gana plačią autonomiją, tik pasakui prie min. Kasso ji buvo kiek susiaurinta.

Petrapilį aš apsigyvenau su tais pat 1910 m. baigusiu šiaulių gimnaziją B. Taunių viename kambary namo, buvusio miesto vidury, iš kur į universitetą reikėdavo eiti apie 1 val., o tramvajum pusvalandį. Mums į valgyklą, lenkų studentų išlaikoma, buvo tik 15 min. kelio. Mat, lenkai studentai turėjo savo uždara gana padorią ir švarią, nebrangią valgyklą Zabalkansko prospekte. Prieš kurį laiką lietuvių studentų draugijos valdy-

ba buvo susitarusi su tos valgyklos vadovybe, kad lietuviai studentai gaus specialias įėjimo korteles kaip nepaprasti svečiai (gosci nadzvyčajny). Šiaip kitokių santykių su lenkais lietuviai studentai neturėjo. Valgykla išrašydavo ne tik lenkiškus, bet ir lietuviškus laikraščius. Toji valgykla buvo pasidariusi liet. studentams kaip ir klubas, kur per pietus pasiskaitydavo laikraščius, ir susitikdavo, ypač šventadieniais, lietuviai studentai ir kursistės, gyvena įvairiose miesto dalyse. Vėliau man teko gyventi viename kambary su Jonu Vilkaičiu, o dar vėliau ilgoką laiką gyvenau su Jackum Sondeckiu. Abudu buvo labai draugiški ir malonūs, iš kurių esu patyręs vien tik gerą.

Petrapilio universitetą lankyti suvažiuodavo iš visos plačiosios Rusijos apie 10,000 studentų, o lietuvių studentų jame galėjo būti apie 100 ir kita tiek lietuvių studentų vyrų ir moterų kitose aukštosiose mokyklose. Universitete legaliai veikė studentų draugovės, daugiausia pavadinotos Rusijos miestų vardais, iš kur studentai buvo kilę, bet buvo ir kitokių, pvz., "akademistų" (valdininkų sūnūs) arba kraštutinių dešiniųjų, vad. "sojuz ruskago naroda", arba pagal tautybę — lietuvių ir kt. Bet faktiškai slaptai veikė visų Petrapilio aukštųjų mokyklų, išskyrus karo medicinos akademiją, lietuvių studentų (vyrų ir moterų) draugija. Ji turėdavo bendrus visuotinius susirinkimus kurioje nors patalpoje mieste.

I Pasauliniam karui kilus susirinkimai kartais buvo daromi atskirai universiteto studentų, kitų aukštųjų mokyklų studentų ir moterų studentėlių, o rinkimų duomenis ir nutarimus suvesdavo bendrai. Draugijos tikslas

buvo daugiausia susiėlpimo: paskolų bei pašalpų teikimas nariams. Nariai mokėjo nustatytą nario mokesį, išsirinkdavo valdybą ir revizijos komisiją. Savo susirinkimuose svarstydavo įvairius studentus liečiančius klausimus, pvz., karo metu pasmerkė studentų narių tarnavimą kariškoje laišku cenzūroje ir užsieninės spaudos cenzūroje vidaus reikalų ministerijoje. Renkant atstovus į valst. dūmą arba į Pas. karui kilus susirinkimuose social-demokratų ir liaudininkų kuopų atstovai darydavo pranešimus politiniais klausimais (stud. soc.-dem. J. Pakynys, J. Gravrogkas ir liaud. A. Sugintas). Tos draugijos valdybos pirmininku, atvykęs į Petrapilį radau technologijos instituto seną studentą Čiurlį, kuris buvo gražios išvaizdos, su barzdele, labai rimtas ir didelis džentelmenas. 1910 m. rudenį visuotiniame susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba, kurion pateko stud. Petronaitis, Tomkytė, V. Didžiulis, M. Pečiulionis, J. Elisonas, A. Sugintas ir kit.

1910 m. buvo neseniai baigę universitetą: A. Purėnas (dar dirbo un-to laboratorijoje, o Lietuvoje buvo universiteto rektorius), A. Voldemaras (buy. min. pirm.), Vl. Stankevičius (Lietuvoje universiteto prof.), G. Liutkevičius (adv.), M. Bludžius.

Tuo laiku dar universitete tebestudijavo, kiek prisimenu, K. Būga (kalbininkas), J. Balčikonis (taip pat kalbininkas), Ignas Končius (Liet. un-to prof.), P. Žadeikis (Lietuvos atstovas

J. A. Valstybėse), Čerkeliūnas, J. Vaitiekūnas, Pr. Dailydė (Lietuvos seimų narys), Petronaitis (Lietuvoje pulkininkas), Vytautas Didžiulis, Pr. Penkaitis, A. Kutkauskas (Lietuvos operos solistas), J. Elisonas (L. Ž. Ūk. akad. prof.), Totorius, Jonas Kriščiūnas, ("Liet. Ūk." priedo "Zemės" red. ir žem. ūk. akad. doc. ir t. t.), Vaitkevičius, Vaičkus, M. Pečiulionis (Liet. generolas), J. Rimkevičius, Zigmantas Toliušis (Lietuvos seimų atstovas), J. Byla (Liet. kr. aps. viceminist.) ir Vyr. Tribunolo teisėjas).

Vienais metais su manim įstojo į univ. L. Noreika (baigęs r.-kat. dvasinę akad., o Lietuvoj teis. min.), Civiškas (baigęs un-tą karo fronte užmuštas), A. Naujokaitis (Liet. apyg. teism. teis.), Sidoravičius (pulk.), Birutavičius, Vac. Žadeika (pulk.), Vyšniauskas (pulk.), V. Kvieska (Liet. seimų atst.), Vl. Juo-

REDI-STEP — MOTHERS

— Stop taking these extra steps to wait on Junior at the "JOHNNY" or Sally doing dishes. With this handy STEP they can wait on themselves. You can use it too. MOLDED IN TOUGH IMPACT PLASTIC IT holds ever 300 pounds. Only \$1.98 plus 15¢ post.

THOMAS RAMASKA

518 River St. — Three Rivers, Mich.

We welcome our Lithuanian Friends & Visitors

Come In For Your Late Snacks & Dinners

AT

RED ONION

SNACK SHOP & FOUNTAIN
2150 W. Cermak Rd.

GOOD FOOD — QUICK SERVICE
ORDERS TO TAKE OUT
Open 6 A. M. to 10 P. M.

BARNET 5c & 10c STORES

NEW LOCATION — 2807-09 N. CLYBOURN

• Servicing Chicagoland's Area with Complete Everyday Dime Store Needs •

OTHER LOCATIONS:

8319 South Racine
7440 Cottage Grove
557 West 120th Street
208-10 South Cicero Ave.

1816 Blue Island Avenue
6802 West Roosevelt Road
Oak Park, Illinois

SIUNTINIAI — DOVANOS Į SSSR

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(Licensed by Vneshtorg)

EXEKUTYVIS OFISAS

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, New York. — Tel. IN 7-5522

SIUNTINIŲ pristatymas GARANTUOJAMAS, o taip pat gavėjo parašas. Klientų patogumui prie mūsų firmos įstaigų didelis ir įvairus pasirinkimas GERIAUSIOS RŪŠIES PREKIŲ.

Firma atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. po piet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	374 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	RE 2-7476
COHOES, N. Y.	13 SARGENT STREET	FE 7-2727
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA.	126 TIGHMAN STREET	HE 5-0415
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	BA 5-4210
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO, N. Y.	701 FILLMORE AVE.	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	TO 8-0298
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	HE 5-6368
SYRACUSE 7, N. Y.	1200 SOUTH AVENUE	GR 5-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAU AVENUE	TO 9-3980

dišius ("L. Ž." red.), P. Dočkus (pulk.), S. Ruseika (Apyg. t. teis.). Dar vėliau įstojo į un-tą L. Natkevičius (L. Seim. atst., dipl.), K. Škirpa (g. št. pulk. ir dipl.), J. Juodišius (gener.), V. Burkevičius, Urbšys (Liet. pask. užs. r. min.), Balys Sruoga (rašyt.), Vincas Vilkaitis (ž. ūk. akad. rektorius), Jonas Variakojis (pulk., susiek. min.), Zaskevičius (gen. št. pulk.), J. Sondeckis (žinomas vis. veik., ekonomistas), Jurgis Krikščiūnas (žem. ūk. min.), Braziulevičius (pulk.), Jok. Šernas iš Dorpatu un-to atsikėles, Liet. tar. narys. Nepr. akt. sign.

Be to, atskirą ist.-filologijos institutą baigė J. Lanskaronis ir pedag. aukš. kursus buvo neseniai baigusi Liutkevičiūtė — vėliau Valaitienė.

Dėja, dar vienas stud. J., kaip paaiškėjo po 1917 m. vasar. revoliucijos, buvo caro režimo slapto policijos apmokamas agentas. Ar kas iš studentų buvo įskūstas, neteko girdėti, bet A. Purėnas buvo šaukiamas į slap. policiją aiškintis.

Kitose aukštesiose Petrapilio mokyklose studijavo, kiek prisimenu, šie studentai lietuviai: technologijos institute J. Čiurlys (Liet. un-to prof.), politechnikos instit. P. Narutavičius ir A. Jurskis, elektrotechnikos inst. Čarneckis (Liet. min. ir atst. J. Am. V.), civilinių inž. inst. — Verbickas ir Jokymas, susisiek. kelių inž. institute Jokūbas Sližys (Liet. žym. pareig. susisiek. minist.), agronomijos aukštojo mokykl. — Degutis, Dapkus ir Savickis (greit. persikėlė kitur, dipl. ir rašyt.), karo medicinos akademijoje — Oželis, Ingelevičius, Žemgulys, B. Matulionis, Stosiūnas ir k., komercijos instit. — J. Paknys, psichoneurologijos institute P. Galaune, J. Vilkaitis, pedagogas P. Balys.

Bestužovo aukštesniuose moterų kursuose Chodakauskaitė, Prakaiytė, Vienožinskaitė - Purėnienė, medicinos aukštesniuose kursuose Dirvianskaitė, E. Bliudžiūtė (vėliau persikėlusi į Maskvą), Kerpauskaitė, Jacevičiūtė, Br. Jučinskaitė ir k.; agronomijos aukšt. kurs. Markevičiūtė-Narutavičienė (vėliau Pakštienė), dantų gyd. kurs. Čečevičaitė-Vaitekūnienė, Vienožinskaitė-Degutienė, Prapuolenytė-Cerkeliūnienė, Masaitytė-Balsienė, Dočkytė-Elsbergienė, Gruzdytė-Gravrokienė, Vitkytė-Juodišienė, Galkytė-Likanderienė ir k. Dar kituose aukšt. kursuose studijavo Tomkytė-Ruseckienė, Draugelytė-Galdikienė, Dilytė, Petronytė. Be to, meną studijavo Zikaras ir Galdikas, muziką Stasys Šinkus., aukštesn. technikos kursuose stud. F. Daugėla ir F. Damijonaitis ir kit., karo inžinerijos ir matematikų kursuose studijavo Z. Kaulakis. Buvo atvažiavę į Petrapilį laikyti kvotimus dėl įvairių specialių prof., kaip mokytojų vaistininčių — Juozas Pronskus, J. Gudauskis, Norkytė ir k.

Petrapilio un-te veikė lituanistikos (litvovied.) stud. būre-

lis, doc. pr. doc. Volterio globojamas, kur lietuviai studentai skaitydavom referatus. Jame dalyvaudavo studentas Kazys Būga, Balčikonis, Elisonas, Pečiulionis, V. Didžiulis, V. Kvieska, Sugintas, A. Voldemaras, L. Noreika ir kit. Volteris buvo ir un-to bibliotekos pareigūnas, tad kai kurie liet. studentai gaudavom protarpiais apmokamo ten darbo. Jam iš rusų valdžios buvo pavedama ir liet. spaudą kartais cenzūruoti. Aš pats 1913 m. almanachą "Aušrinės keliais" nešiau jam dėl cenzūros. Bet jis lietuviukams buvo palankus. Vėliau po karo jis apsigyvenęs Kaune. Lietuviai studentai, apskritai paėmus, buvo rimti, per daug negarbino Bacho, daugiau kairiųjų pažiūrų.

Stipriausia ideologinė grupė buvo soc.-demokratai arba "visuomenininkai", kuriems priklausė daugiau iš senesniųjų studentų. Antroje vietoje buvo soc.-liaudininkų grupė, kuriai priklausė daugiau iš jaunesniųjų studentų. Taip pat veikė "aušrininkų" stud. kuopa, kuri palaikydavo liberalinį-demokratinį mėnesinį moksl. laikr. "Aušrinę", kurią nuo 1913 m. vasaros redagavom mes, Petrapilio studentai. Kai Liet. dem. part. 1912 m. konferencija nutarė vėl Tilžėje atgaivinti "Varpo" leidimą, buvo paskirtas jo redaktorium A. Rimka. Bet išleidus 3 numerius A. Rimka turėjo iš Vilniaus ir Lietuvos prasišalinti. Tada 1914 m. L. D. P. suvažiavimas priėmė naują programą ir mane paskyrė "Varpo" redaktorium.

Tačiau greit prasidėjo I p. kar. ir "Varpas" turėjo sustoti.

Vilniuje tada buvo leidžiamas žurnalas "Visuomenė" (soc.-dem. pakraipos), kur bendradarbiavo Mykolas Biržiška, A. Janulaitis ir k., todėl ir žurnalo šalininkai vadinosi "visuomenininkais". Žymesnieji iš soc.-dem. Petrapily buvo Gabr. Liutkevičius, Č. Petraškevičius, A. Purėnas, J. Paknys, Čiurlys, J. Byla, J. Vilkaitis, M. Pečiulionis ir kit. Iš soc.-liaud. veiklesnieji buvo Z. Toliušis, J. Kriščiūnas, Jurg. Krikščiūnas, P. Balys, V. Vilkaitis, J. Sondeckis. Man taip pat tekdavo nemažai padirbėti.

III v. dūmoje lietuvių atstovais buvo adv. A. Bulota ir Pr. Keinys, abudu demokratai, o dūmoje priklausė darbiečių frakcijai, kurios A. Bulota buvo pirmininku 1909-10 m. Jiems sekretoriavo prieš 2 metus baigęs Odesos universitetą M. Sleževičius, paskui stud. Z. Toliušis, o IV v. dūmos atstovams M. Januškevičiui ir Pr. Keiniui man teko tos pareigos.

Kol buvo v. dūmos atstovu A. Bulota jo bute rinkdavosi demokratinio nusistatymo liet. stud. A. Bulotos šeimininkė (jis buvo dar nevedęs) paduodavo ant stalo arbatos su šalta užkanda, kad atrodytų kaip ir vaisės. Nors atstovo butas buvo saugus nuo policijos, bet iš jo išėjus galėjo ieškoti priekabių. A. Bulota iš pradžių padarydavo pranešimą politiniu klausimu ir kas girdėtis v. dūmoje, o

paskui pasvarstydavom įvairius kitus klausimus. A. Bulota buvo gabus ir energingas asmuo su nemaža ambicija. Jis po III v. dūmos apsigyveno Vilniuje, kur advokatavo ir vadovavo vienos draudimo įstaigos skyriui Vilniuje. I pas. karui ištikus jis grįžo į Petrapilį ir dirbo tos kompanijos centre. Čia jis buvo vienas iš "N. Lietuvos" savitraščio leidėjų ir dalyvavo liaud. veikloje. Po karo grįžęs Lietuvon užsiėmė advokato praktika. Iš principo jis buvo demokratas ir priešingas diktatorams, kaip iš dešinės taip ir iš kairės, bet praktikoje jis nuo to principo savo amžiaus pabaigoje, aplinkybių verčiamas, turėjo nukrypti.

II pas. karui prasidėjus ir vokiečių naciams okupavus Vilnių, jis ir jo žmona buvo sušaudyti.

A. Bulota per rinkimus į IV v. dūmą savo kandidatūros, kiek atsimenu, nebestatė, ir kandidavo nuo Suvalkijos į atstovus dr. J. Basanavičius ir kun. J. Laukaitis, kuris ir buvo išrinktas. Vėliau Petrap. liet. seime jis buvo lyderiu pasivad. katalikų-tautininkų grupės iš 32 narių.

Petrapilio lietuvių stud. dr. kasmet surengdavo balių miesto centre, paprastai didelėje pirklių salėje, kad galėtų papildyti kasą nariams paremti. Prisimenu vienam tokiam baliuje buvo vaidinama komedija "Trys inteligentai", kurią režisavo Feterauskas, draudimo ist. žymus pareigūnas. Inteligentų roles vaidino stud. J. Byla, Sidoravičius ir Sugintas. Kitais metais buvo vaidinama A. Purėno režisuojama komedija "Milijonai vandenyse". Vaidino stud. L. Vienožinskaitė, Sugintas ir k. Mums vaidinant scenoje reikėjo gerti degtinę ir uždainuoti. Stud. L. Noreika, kuris tvarkė balius bufetą, mums į sceną padavė tikros degtinės, kurią ir gerėme. Vėliau girdėjome, kad scena išėjusi gana natūraliai. Biletus-pakvietimus į balių mes patys išnešiodavom įvairiems žymesniems asmenims, kurie už pakvietimus užsimokėdavo, bet paprastai į balių neatsilankydavo.

Kartą aš užėjau su pakvietimu pas tūlą Vienožinską, kuris tarnavo bene Petrap. apyg. teismo kanceliarijoje. Paskambinus prie durų, atidarė jas senas žilas vyras, kuriam aš ir pasiūliau pakvietimą. Jis rusiškai paklausė, kokia ten publika bus, gal ir tarnaitės. Aš atsakiau: kas ateis, paims pakvietimą, tas ir bus. Dar pridėjau, kad bus ir lietuviai atstovai iš Dūmos: A. Bulota ir Pr. Keinys. Tada jis pradėjo pikta sakyti: ar tai tas Bulota, kuris iš V. dūmos tribūnos rėkauja ir ką lietuviai padarė su mano brolio kun. Vienožinskio dainomis, iškraipė dainų kalbą, net keturis "i" rašo. Atsakiau, kad gali būti žodis "jiji". Pakvietimo į balių jis iš manęs, žinoma, nepaėmė.

Petrapily tuomet veikė kelios lietuvių draugijos, prie kurių veiklos prisidėdavo ir atskiri lietuviai studentai. Viena iš senesniųjų buvo savitarpinės pagal-

bos draugija, kuriai pirmininkavo A. Bručkus, vėliau Paulauskas. Ji teikė nedideles pašalpas nariams mirus arba ligoje. Jos veikimas tebuvo gana siauras. Jos nariai buvo vyresnio amžiaus ir kiek daugiau pasiturintieji ir įstojimo mokeskis buvo 50 rub. Aš pas pirmininką A. Bručkų (Liet. operos solistu buvo jo sūnus) kokį laiką gyvenau ir jam padėdavau tvarkyti draugijos reikalus, lankydavau valdybos posėdžius. Kita draugija "Liet. ir Žemaičių" labdaros draugija, kurios pirmininku buvo V. Matulaitis (Liet. Valst. kontr.), adv. A. Spurga, Feterauskas. Ji šelpdavo neturtingus lietuvius ir kartais lietuvius studentus. Ji kitų lietuvių buvo vadinama inteligentų draugija, nes jai priklausė visa eilė lietuvių inteligentų. Su šia draugija ir lietuviai studentai bendradarbiavo. Veikliausia draugija buvo Lietuvių mažturčių savišalpos draugija, kurios pirmininku ilgesnį laiką buvo Juozapaitis, Paškaniš ir kit., o valdyboje buvo labai veiklus adv. Gabr. Liutkevičius, mok. Busilas. Ji taip pat steigė lietuviškas mokyklas, ruošė lietuviškus vaidinimus. Jos veikloje dalyvavo ir stud. J. Vilkaitis bei kiti. Stud. J. Vaičkus buvo įsteigęs vaidybos studiją ir rengdavo viešus spektaklius. Be to, buvo suorganizavęs lietuvių mėgėjų artistų būrelis su režisierium K. Glinskiu. Būreliui studentai taip pat priklausė. Stud. Zaskevičius buvo sutvėręs darbininkų lavinimosi kuopą, kurios susirinkimais vykdavo paprastai lietuvių laikomų skaityklų patalpose. Veikė studentų aušrininkų kuopa.

Prasidėjus I Pasaulinia karui ir paskui vokiečių kariuomenei įsibrovus į Lietuvą, Petrapilyje atsirado daug iš Lietuvos pabėgėlių. Buvo įsteigta savaranki Petrapilio lietuvių draugija nukentėjusiems dėl karo šelpti. Jos pirmininkais buvo adv. A. Spurga, dvasinės akademijos prof. Česnys, kun. Laukaitis ir kiti. Šita draugija gaudavo lėšų iš valdžios įsteigto Tatjanos komiteto. Buvo įsteigti moksleiviams bendrabučiai, o kitiems studentams ir kursistams buvo duodamos kas mėnesį pašalpos, buvo įsteigtos dirbtuvės, kursai ir t. t. Tos draugijos veikloje aktyviai dalyvavo ir studentai, kurie vadovaudavo komiteto biurui ir k. Jo darbe pasitaikydavo ir nesklandumų, apie ką esu rašęs anksčiau.

Karo pradžioje buvo šaukiami į kariuomenę studentai, nes jiems taikos metu karinės prievolės atlikimas buvo atidedamas iki baigęs universitetą. Šaukti pradėjo nuo I kurso studentų, o paskui ir iš vyresniųjų kursų. Studentai buvo siunčiami į karo mokyklas 3—4 mėn. ir išėdavo karininkais ir į frontą. Užtat daugelis lietuvių studentų pasidarė karininkais. Tokiu būdu po karo Lietuvoje iš pradžių tveriant Lietuvos kariuomenę didelė dauguma karininkų buvo buvę studentai. 1916 m. rudenį skulpt. P. Rimšos pakviestas aš nuvažiavau į Smolenską, kur dirbau lietuvių

"Vilijos" fabrike, evakuotame iš Vilniaus, kaip sekretorius ir juriskonsultas. Didelė dauguma darbininkų buvo pabėgėliai iš Lietuvos. Darbininkų tarpe dirbo kvalifikuotais tekintojais pora moksleivių ir žinomas skulptorius Petras Rimša. Fabrikos direktorium buvo teis. Jesaitis (Lietuvoje notaras), o fabriko inžinierium A. Gravrogas. Darbas fabrike ėjo normaliai. Ne be to, kad pasitaikydavo ir nemalonių dalykų: kartais pabėgėlis iš fabriko mėgindavo išsinešti namo odinio diržo gabalą puspadžiams pasikalti ar kokį geležį, už ką grėse iš darbo atleidimas ir į frontą išsiuntimas. Bet paprastai iš vadovybės pusės užtekdavo pagrasinimo.

Smolenske buvo nemaža lietuvių kolonija, kurioje nuolatiniiais gyventojais buvo žinomas miškininkas P. Matulionis, turėjęs valdžios tarnybą, ir vyr. notaras Moigis, abudu žymūs veikėjai, o iš pabėgėlių buvo inteligentiška Baronų šeima ir kt. Man nuvažiavus buvo surengtas vakaras su vaidinimu "Amerika Pirtyje", kurioj man teko vaidinti Vinco rolę. Smolenske mane užtiko 1917 m. vasario mėn. Rusijos revoliucija, kuri įvyko gana ramiai be susidūrimų. Tuojau buvo sudarytas Smolensko vykdomasis komitetas iš miesto organizacijų ir darbininkų atstovų. Aš su kitu darbininku buvau išrinktas dalyvauti komitete nuo "Vilijos" fabriko darbininkų.

Įvykiai ėjo gana sklandžiai. Neilgai trukus aš atvažiavau į Petrapilį prieš pat gegužės mėn. 1 dienos šventę, kuri buvo švenčiama labai įspūdingai. Lietuvių kaip ir kitų ūpas buvo labai pakilęs, džiaugsmingas, nes buvo nuverstas visų tautų, gyvenančių Rusijoje, ir visų demokratišnių sluoksnių didelis priešas — caro režimas.

Čia aš įsijungiau į politinį darbą lietuvių social-demokratų sąjungoje ir ėmiau redaguoti jos organą "Naująją Lietuvą". Buvo revoliucijos pats įdomiausias laikotarpis. Ir 1917 m. gegužės mėn. 27 d. buvo šaukiamas vadinamas Petrapilio lietuvių seimas. Jau prieš tai buvo įsteigta Liet. soc.-liaudininkų sąjunga, į kurią įstojo anksčiau veikusieji studentų soc.-liaudininkų kuopos nariai. Įvairiose miesto dalyse susitvėrė šis skyriai, kurie turėjo savo susirinkimams ir mitingams atskiras patalpas. Sac.-liaudininkai pasidarė masinė organizacija. Ji aktingai da-

W. B.

... tai pamatysite ...

Tai nebuvo visai teisinga, bet visi kaimynai vadindavo tas keturias ponias Našlių Klubu. Tiesa, jos visos buvo našlės, bet jos nesistengė plėsti savo veiklos, o tik dažnai sueidavo palošti bridžo: šis britų ir amerikiečių lošimas jau išiskverbė net į saulėtąją Italiją. Taigi, apie klubą negali būti jokios kalbos, bet juk kiekvienas žino, kad ugingi italai mėgsta viską išpūsti.

Iš visų keturių našlių jausniausioji buvo ponija Piselli. Ji turėjo mažą krautuvę ir tęsė savo velionio vyro pradėtą darbą.

"Keturių Našlių klubas" susirinkdavo bridžo lošti čia pas vieną, čia pas kitą iš savo narių. Šį kartą lošimas vyko pas Klarą. Ir pirmą kartą ponija Piselli pamatė Klaros velionio vyro portretą — tai buvo meniškai padidinta nuotrauka. Ši nuotrauka vaizdavo Klaros vyrą geležinkeliečio uniforma. Jis šypsojosi, jo sklaidymas buvo tiesus, kaip Euklido tiesė, jis laikė rankoje uniforminę kepurę. Portretas buvo labai gražiai įremintas, vienas kampas buvo užtiestas juodu šydu — tai kėlė orumą.

Ponija Piselli susižavėjo, bet sykiu ir nuliūdo: ji turėjo tik savo vyro pašto atviruko dydžio nuotrauką. Be to, jos vyras — visada toks linksmas — toje nuotraukoje išrodė rimtas ir nusiminęs, nelyginant laidotuvių koplyčios savininkas. Panašumą dar labiau pabrėžė juodas cilindris, kurį buvo užsidėjęs ponas Piselli.

— Kas padaro šitokius portretus? — paklausė Klaros ponija Piselli.

— Ponas Ferrari, Via Manzoni. Jei tik jūs turite kokią nors savo Artūro nuotrauką, kad ir prastą, tai ponas Ferrari ją taip puikiai padidins, nuretušuos ir pagražins, kad nė nepažinsite.

— Ką jis padarys? Aš nesu-pratau...

— Na, kur reikia — jis nus-kus, kur reikia — pridės, kur reikia — pakeis. Pavyzdžiui, mano vyras atrodė nuotrau-

lyvavo rinkimų į Seimą kompanijoje, kurioje buvo išrinkti ir keli soc.-liaudininkai studentai: P. Balys, A. Sugintas ir kit.

koje visai rimtas ir net piktas — jis turėjo nesveiką tulžį — o portrete, ana žiūrėkite, kaip linksmai ir maloniai jis šypso-si, ar ne tiesa? Ponas Ferrari — tikras burtininkas..

Kitą dieną ponija Piselli nu-ėjo pas garsųjį fotografą — burtininką. Ponas Ferrari rū-pestingai apžiūrėjo seną nuot-rauką.

— Nuotrauka nors ir sena, bes vis dėlto pakankamai ryš-ki. Apsiimu padaryti jūsų vy-ro portretą, — pasakė burti-ninkas.

— Tikrai? — sušuko ponija Piselli džiaugsmingai. — Tai puiku! Jūs manęs neapvylėte. Pasakykite, ar jūs galite visa tai padaryti taip, kad mano vyras būtų be skrybelės?

— Žinoma, — atsakė Ferrar-i, — aš tai atliksiu labai leng-vai, aš tik nuretušuosiu cilin-derį..

— Puiku! — apsidžiaugė ponija Piselli. — Be to, ar gal-ėtumėte padaryti sklastymą? Ponia Klaros vyras taip gra-žiai išrodo su sklastymu!

— Žinoma, — atsakė paten-kintas ponas Ferrari, — kad portretas būtų natūralesnis, reikia, kad sklastymas būtų toje pusėje, kurioje jį turėjo jūsų vyras..

Ponija Piselli susimąstė.

— Žinote, aš neatsimenu... Bet ar tai svarbu?

— Matote, ponija, net jei jūs ir neatsimenate, tai ši smulk-mena vis dėlto svarbi, nes jį sustiprina panašumą..

Ponija Piselli galvojo inten-syviai. Staiga jos veidas nuš-vido.

— Pone Ferrari, kokie mu-du negudrūs! Juk tai labai paprasta: kai jūs nurietu... tuš... — ... nuretušuosite, — padėjo jai Ferrari.

— Taigi! Kai jūs nuriešu-tuosite cilindrį, tai pamaty-site, kurioje pusėje buvo skla-stymas!

Vertė L. U.

Once you have — later here you'll make it a Habit.

RANCH STYLE DINNERS
\$2.45
Bring your friends
MONTANA CHARLIE'S
North Avenue at Highway 83
(Just West of Elmhurst)
Phone: TErrasse 4-4040

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULACIJOS PROBLEMAS Dabar yra lai-
kas tinkamai
įrengti savo
namą vasarai
ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolių.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mrg. — LIETUVIAI SALESMONAI

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(LICENSED BY VNEŠPOSYLTORG USSR)

Labai patikima ir vadovaujanti firma Jungtinėse Valstybėse, turinti daug patyrimo siunčiant dovanų siuntinius į visas USSR dalis. Tūkstančiai klientų patenkinti. Visi siuntiniai apdrausti. Gavėjas nieko nemoka. Skyriai svarbesniuose miestuose. Visi mūsų skyriai turi sandėliuose pasirinktinai aukštos kokybės prekių dovanoms žemomis kainomis.

Dėl nemokamų informacijų ir kainoraščių susižinokite su bet kuriuo mūsų skyriumi.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-4245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON 27, Mass. — 327 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- Detroit, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5353
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W. GL 8-2256
- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave. Tel. 233-8030, 246-0215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Avenue LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CEntral 6-5206

Generaliniai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Rytų Prūsijos istorinės vaistinės

Kanto ir Lokio vaistinės
Karaliaučiuje

Kadangi į Vokiečių Riterių Ordino įžadus buvo įtrauktas ir ligonių slaugymas, tai pačiomis pirmomis Ordino valdymo dienomis gydymo mokslas Senojoje Prūsijoje buvo pasiekęs aukšto lygio pagal anuos laikus. Visose Ordino pilyse ir ligoninėse visada buvo pakankamai vaistų atsargų. Manoma, kad Ordino broliui perteikė vėlesnėmis kartoms gerų žinių ir patyrimo gydymo mene. Deja, daug tų žinių vėliau dingo. Kad Karaliaučiuje jau 1420 m. buvo vaistinė, įrodyta dokumentaliai, bet galima spėti, kad jau keturioliktame šimtetyje didesniuose Ordino žemės miestuose turėta vaistinių. Apie 1500 metus Karaliaučiaus Senamiestyje buvo vaistinė, kuri daug vėliau buvo pavadinta "Kanto vaistinė", o Kneiphofe buvo "Lokio vaistinė". Loebenichte apie vaistinę minima pirmą kartą 1544 m. Asmeniškas hercogo Albrechto gydytojas, universiteto profesorius Dr. Aurifaberis 1555 m. išleido pirmą potvarkį Prūsijos vaistinininkams. Savo nuosavą naminę vaistinę jis pardavė Valentinui Roscheriui, atidariusiam 1557 m. "Rūmų Vaistinę" Senamiestyje. Ši vaistinė užsidarė 1627 m.

Didžiojo Kurfiursto kariuomenei buvo reikalingi žmonės, nusimanantys apie ligonių slaugymą. Iš Pflaso kilęs vaistinininkas Schroetelis aprūpino karius dėžutėmis su vaistais ir perrišimo medžiaga. Jam buvo atsidėkota tuo, kad buvo leista atidaryti vaistinę Karaliaučiuje. Rossgartene (Žirgų sode). Didžiajam Kurfiurstui pageidaujant netoli Karaliaučiaus pilies buvo pastatyta nauja rūmų vaistinė. 1683 m. buvo išleistas antras potvarkis vaistinininkams Prūsų hercogijoje. Prūsų karaliams valdant nuo 1726 m. iki 1809 m. visos vaistinės tapo privilegijuotomis. 1928 m. Rytprūsijoje buvo 213 vaistinių, turinčių visus skyrius, iš jų 61 privilegijuota, be to 20 atopatinių ir viena homeopatinė.

Rytprūsijų rašytoja Agnes Miegel pasakoja savo vaikystės atsiminimuose, kad jai iš visų Karaliaučiaus vaistinių labiausiai patikusi "Lokio vaistinė" Kneiphofe. Ji priduria: "Bet man buvo pažįstamos taip pat kitos mano gimtojo miesto garsiosios vaistinės, nes manė tetos, kurių aš turėjau labai daug, pasitikėjo manimi kai aš tada buvau mokinė, ir pavesdavo man visokių pirkimus, šiuo atveju vaistų, už kurių atgabenimą atlygindavo man krepsiuok penkių pfenigų šaltmėlinių medauninkų. Pažangesnėms te-

4 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JUNE 6, 1964

Chicagos Lietuvių Istorija

Alekso Ambrose parašyta Chicagos Lietuvių Istorija jau baigiama redaguoti ir renkama. Autorius, davęs įdomios medžiagos apie Roselando ir West Pullmano lietuvius, parašė ilgą studiją apie lietuvius socialistus ir jų organizacijas.

Dalis žinių apie Roselando lietuvius ir socialistų organizacijas jau pasirodė šiame priede. Kas norės tikslesnių ir smulkesnių žinių apie roselandiečių veiklą ir socialistus, tai turės išgyti Ambrosės knygą, kai ji pasirodys knygų rinkoje.

J. Ass

Pažintis traukinyje

Kai greitas traukinys pajudėjo, Eberhardas pradare kupės duris.

— Tikinasi, — tarė jis, krepdamasis į sėdėjusias ten dvi moteris, — kad panelės leis man čia likti. — Nelaukdamas atsakymo, jis padėjo savo lagaminą ant lentynos ir atsisėdo priešais jauną gražią mergaitę, kuri ir buvo paskaitinusi jį pavadinti abi keičives panelėmis, tuo tarpu, kai antroji buvo išdžiuvusi senmergė. Jauna mergaitė maloniai nusišypsojo ir linktelėjo.

— Ar netrukdu? — paklausė Eberhardas, nors puikiai žinojo, kad tai bereikalingas klausimas.

— Anaipol, — užtikrino gražuolė ir vėl nusišypsojo. Ši kartą jos šypseną lydėjo gilus mėlynų akių žvilgsnis. Eberhardas pajuto, kad grimsta į tų akių mėlyną bedugnę. Kiek sumišęs, o kartu ir laimingas, jis pasitaisė kaklaraišį, visai nekreipdamas dėmesio į išdžiuvusią senmergę. Tuo tarpu kaip tik išdžiuvusi senmergė norėjo, kad į ją būtų

toms aš atnešdavau milteilių, mašinančių skausmus krūtinėje ir aromatinių tablečių blogam kvapui iš burnos pašalinti. Visa tai buvo gaunama Rossgartenmarkto vaistinėje, skirtoje senoms panoms. Ši vaistinė buvo tarp pilies bažnyčios ir prancūzų bažnyčios. Bet aš labiau mėgau pirkti vaistus tetai Uršulei. Tada tekdavo keliauti nuo gražios Neurossgarteno bažnyčios iki "Karališkos privilegijuotos rūmų vaistinės" Junkerių gatvėje, dar anuo metu Pilies gatvės neperkirtoje. Junkerių gatvė su aikšte ties vaistine, priklausiusia garsiajai mokslininkų Hagenų šeimai, anuomet turėjo kilnią ir kuklią prūsų rokoko išvaizdą, kurią Helene Neumann įamžino vienoje graviūroje. Ten matome gražiai išlenktus placius baroko laipius. Teisingumą su svarstyklėmis, placius akmeninius Delfų asocius ir butelius, sunkias balkių lubas, net mažą kaciuką ant laiptų. Aš kantriai laukdavau iki ponas provizorius perskaitys receptą ir paruos vaistus ir tik norėdavau, kad visa tai ilgiau truktų, nes man rūpėjo, viską nuodugniai apžiūrėti."

S. P.

atkreiptas jauno vyro dėmesys.

— Jaunuoli, — kreipėsi senmergė į isiveržėli, — nėra ko čia klausti, ar jūs trukdote ar ne, nes juk jūs turite bilietą ir galite užimti bet kurią jums linkamą laisvą vietą. Ar jūs važiuojate į Kelną?

— Taip, — trumpai atsakė Eberhardas.

— Puiku! Tad jūs, tur būt, gerai pažįstate tą gražų miestą?

— Deja, ne, aš kilęs iš Pietų Vokietijos. Dovanokite, — griežtai pasakė Eberhardas ir tyžtingai pasisuko nugarą į senmergę. Senmergė pasijuto įžeista ir sušnypštė:

— Aš matau, kad aš trukdau! — ir nuėjo į vagoną restoraną.

— Matote, — žavingai šypsodamasi pasakė gražuolė, — jūs ją supykinote!

— Ką gi padarysi! — išskėtę rankas sušuko Eberhardas. — Jūsų bendrakeleivės susijaudinimo kaina aš pirkaui malonumą būti su jumis dviese!

Po penkiolikos minučių Eberhardas pasijuto nugalėtojas esąs. Jo žavioji bendrakeleivė ne tik maloniai klausėsi, bet net — lyg iš netyčių — buvo padėjęs savo ranką ant Eberhardo rankos.

— Diuseldorf, — pasakė Eberhardas, kai traukinys sulėtino tempą.

— Nejaugi? — sušuko gražuolė ir pašoko. — Kaip greit bėga laikas, kai kalbėsi su maloniu kaimynu! Deja, aš turiu išlipti Diuseldorfe. Leiskitė padėkoti jums už kompaniją ir palinkėti geriausios klėties!

Traukinys tik trumpam buvo sustojęs Diuseldorfe. Žavioji Eberhardo bendrakeleivė nenuėjo į stotį, o stovėjo prie lango ir kalbėjosi su Eberhardu. Prieš pat traukiniui pajudant ji staiga sušuko:

— Tamsta visai apsuikai man galvą! Juk aš palikau traukinyje savo lagaminą!

Eberhardas tučtuojau nūmė nuo lentynos gražų didelį lagaminą ir padavė jį per langą gražuolei.

— Ačiū! Laimingos kelionės! — sušuko gražuolė, ir traukinys pajudėjo.

Spiegiantis balsas grąžino Eberhardą iš svajonių pasaulio į tikrovę: į kupę įėjo išdžiuvusi senmergė, tempdama už rankovės konduktorių.

— Jis, jis! Suimkite jį! Aš mačiau, kaip jis išmetė pro langą mano lagaminą!

— Jūsų lagaminą? Tai buvo jaunos panelės lagaminas. Ji buvo palikusi traukinyje.

— Visai ne! — sušnypštė išdžiuvėlė. — Ta jūsų jaunoji panelė įlipo Dormunde visai be jokio bagažo!

Po šitos kelionės Eberhardas turi griežtą nusistatymą prieš atsitiktines pažintis kelionėje.

Vertė E. J.

DAŽAI IR TAUPYMAS DAŽYTI?

DEKORUOTI?

Vartokite geriausius dažus ir
TAUPLYKITE \$\$\$
55 Galonų plieno bačkos.
Registruokitės jei norite
gaukti dovanų
AM - FM radio aparatus
EMERALD SALES
3315 S. MORGAN — FR 6-7160
Sekmadieniais atid. 10 iki 2
Pirm. ir Ktv. 9 iki 9
ANGELO DEPEDER, Mgr.
Paminėkite šį skelbimą

WE WILL PAY YOUR BILLS!
NO CO-SIGNERS!
NO COLLATERAL!
Call Mr. Fields
FINANCIAL AID CORP.
FRanklin 2-2568
OR
MICHigan 2-5565

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

DONALD PETKUS

ANTHONY PETKUS

A. PETKUS & SŪNUS

NAUJA KOPLYČIA

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

(Maplewood gatvės kampas)

GRovehill 6-2345

TOWnhall 3-2108

Pilnas laidotuvių aptarnavimas, įskaitant karstą ir pasinaudojimą mūsų gražiom koplyčiom, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$895.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karstą galima pasirinkti koplyčioje.

GRAŽIOS INDIVIDUALINĖS KOPLYČIOS

MAŠINOMS PASTATYTI AIKŠTE

Lietuviams teikiame šios rūšies patarnavimus 30 metų.

PSICHOLOGIJOS PATARĖJAS

Paremtas pedagogų psichologų mokslinių tyrimų duomenimis
Redaguoja Med. Daktaras Jonas Adomavičius,
Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugijos, Inc. — Alvūdo atstovas

NERVINGO VAIKO TVARKYMAS

Psichiatras ALGIMANTAS BIELKUS, M. D., Tinley Park, Ill.
(Alvūdo Kultūrinio Penktadienio — 3. 3. 1964 Gage Parkė paskaitos dalies santrauka)

Kiekvieno žmogaus elgesiu, nežiūrint kaip skirtingai jis besielgtų, yra tam tikra priežastis. Kiekvienas žmogus turi sekančius keturis pagrindinius troškimus: 1. nori gyventi — išlikti kuo ilgiau gyvas; 2. nori, kad kiti mus gerbtų, su mūsų nuomone skaitytųsi ir mūsų savigarbos nepažeistų; 3. nori, kad kiti mus mylėtų; 4. nori turėti įvairių nuotykių bei pramogų.

Gyvenime dažnai pasitaiko nepasisekimų ir nelaimingų atsitikimų. Tada mūsų užsiibrėžti tikslai darosi nepasiekiami. Netikėtumai gali išblokuoti mus iš įprastos kasdienybės; tada mes galime netekti savo artimųjų, turto, draugų, darbo bei sveikatos ir pan. Tos ir panašios nelaimės mus užklumpa beveik visada netikėtai ir dažnai vienos nelaimės esti negana, — tada sakome "viena bėda — ne bėda". Kokia bėda mus paliestų, mes visvien per ilgesnį laiką sugebame ją pamiršti ir pajėgime prisiderinti prie naujų sąlygų.

Nė visi esame vienodai dvasiā stiprūs

Jau vaikystėje bręsdami, mes turime įvairias būdo permainas ir savybes. Nė visi pajėgiami išlaikyti dvasinę pušiausvyrą ir realistiškai galvoti. Pagal surinktus iš įvairių pradžios mokyklų davinius, ten, imant kas 25 vaikus, jų likimas bus sekantis: du iš to būrio vaikų kada nors savo gyvenime susirgs protine liga; kiti keturi vaikai pasidarys taip nervingi, kad be gydytojo pagalbos negalės apsieiti; kiti aštuoni bus mažiau nervingi; tik tai 8 ar 10 iš 25 vaikų būrio išaugs visiškai sveikais ir subrendusiais žmonėmis.

Tie visi nervingi žmonės gyvena tarp mūsų — jie nebus visi ligoninėse. Ligonisti dvasiā būdami, jie visada elgsis įtuštai: apkalbės kitus, jiems įvairiopa kenks, nesantaiką sklės, kultūringai besielgiančius ir kitiems gerą darančius niekins spaudoje ir kalboje. Dėl minėtų dvasiā nesveikuolių visas pragaras ant žemės tik ir verda. Tokie dvasiā nesubrendę žmonės kartais prasiūša į atsakingas vietas: į mokytojus, kunigus, prezidentus, redaktorius ar tėvus. Tada jie nesantaikos ir netiesos dar daugiau paskleisti pajėgia. To kiti dvasiā nesveikuolių tarpe įvairiopa svaiginimasis yra plačiai paplitęs. Tokie greičiau prie kortų pralėis laiką, negu eis sau ir artimui naudingo darbo dirbti. Visokio laipsnio nesveikuolius reikia

nesveikais laikyti, juos gydyti ir jokiū būdu jų patarimais bei nuomonėmis nesisivadovauti.

Kaip pažinti dvasiā nesveiką žmogų

Apie savo sveikata pačiam spręsti sunkoka, bet kiekvienas mūsų gali pasistatyti sekančius devynis klausimus ir iš atsakymų į juos galės spręsti, kiek jis yra stiprus dvasiā. Štai tie devyni mūsų dvasios stiprumui atpažinti klausimai: 1. ar esi saviimi patenkintas; 2. ar turi prieš akis kokį gyvenimo tikslą; 3. ar prisitaikai prie padėties ir gyvenimo aplinkybių ir ar gali su kitais sugyventi; 4. ar nėsirūpti daugiau apie praėitį ir ateitį, negu apie dabartį; 5. ar supranti bent kiek apie savo elgesį; 6. ar palaikai su tuo artimus ryšius, gali juo pasitikėti; atvirai pasikalbėti — širdį atverti, paslaptį patikėti; 7. ar atskiri ir pastebi, jei kas netinkamai elgiasi; 8. ar esi patenkintas savo darbu; 9. ar dirbdamas jautiesi ką nors naudingo padaręs, sukūręs.

Į tuos klausimus atsakydami, galite siek tiek daugiau apie save sužinoti. Patys daugiau apie save žinodami, galėsime lengviau suprasti ir kitų žmonių savijautą.

Tik geru pavyzdžiu galima kitam padėti

Norėdami, kad mūsų jaunoji karta būtų mūsų veiklos tęsėjai, turime atsiminti, kad visų pirma mes turime būti jiems geru pavyzdžiu. O kad tai sugebėtume padaryti, reikia, gydytojams padedant, jausmais sustiprėti ir visiems kartu kūrybingai dirbant, kūrybingoje aplikoje savo vaikus sveikais žmonėmis auginti. Reikia patiems įsidėmėti ir stengtis kitus įtikinti, kad žmogaus laisvalaikis yra ne ligai išgyti kortuojant, rūkant bei girtaujant ar artimą apkalbant, bet geram laiko sunaudojimui su vaikais besikalbant, jų beklaušant ir juos beklaušinėjant. Tada vaikai ir tėvai vieni kitus labiau suprās ir vieni su kitais glaudžiau suartės. Nei žodžiu nei veiksmu nereikia pažeisti savo ir savo vaikų savigarbos jausmų.

Nervingas vaikas — tėvų netinkamo elgesio paseka

Vienas iš sunkiausių gydytojo uždavinių yra supažindinimas tėvų, kad nervingas vaikas yra dažnai tėvų ir vaikų vienas kitų nesupratimo ir nenorėjimo suprasti pasė-

ka. Dažniausiai pasitaiko, kad motina, atvedusi savo vaiką pas gydytoją, sako:

— Daktarė, mano vaikas nervingas, padėk jam, — gydyk jį.

Kiekvienas gydytojas iš karto žino, kad jis turės du pacientus: vaiką ir motiną. Vaikas dažnai suvokia, dėl ko jo motina yra susirūpinus, ir pradeda apsimesti "nervingu". Jei tėvai neteisingai tarpusavyje ar su kitais žmonėmis elgiasi, tai vaikas tai pastebi ir pats ima neteisingai elgtis.

Nervingo vaiko elgsena

Kaip toks motinos nervingu vadinamas vaikas elgiasi, visi jau šiandien žino. Tokie vaikai gauna pykčio priepuolius, — voliujasi ant žemės, dauso galvą į grindis bei sieną ir faukia be priežasties. Jie negali miegoti; neprakalba kaip reikiant; akimis mirksi, petį trukčioja. Kai kurie plauna ir plauna rankas, nevalgo ar persivalgo; kiti kramto nagus, čiulpia nykštį, su kitais koliojasi, mušasi. Vieni jų ima žaisti su lyties organais, esti užsispyrę, nepaklusnūs, erzūs, užsispyrę. Pasitaiko ir tokių, kurie nepagrįstos baimės yra kamitūjami, meluoja, vagia, bėga iš namų, šlapinasi lovon ir pān.

Visi vaikai kartkartėmis panašiai elgiasi. Bet jei per daug, — reikia ieškoti gydytojo pagalbos, o ne vien koku ten pedagogu pasitikėti. Mat, gydytojas gali rasti, kad vaikas negirdi ar nemato, ar turi kitą kurią rimtą ligą, — inkstų, kepenų ar liaukų sutrikimą. Gali dar gydytojas susekti, kad vaikas nepakankamai valgo, netinkamai miega ar artimųjų žmonių esti erzinas, už-

gauliojamas, apgandinejamas bei pajuoklamas.

Vis palieka sunkiausių darbų gydytojų įrodyti tėvams, kad jų ar jų kaimynų elgsena ir laikysena daug prisideda prie vaiko vadinamojo nervingumo.

Seną medį sunku palenkti — tiesinkime jį jauną

Suaugusio žmogaus pažiūras ir elgesį yra labai sunku pakeisti. Labai daug jau padarė tas gydytojas, kuriam pasiseka kaip nors įtikinti tėvus, kad jis jų nekritikuoja; bet tik nori jiems padėti ir nuostriai pataria. Dabar jau yra visokių vaikų klinikų, žaidinams ir susirinkimams vietų: Yra daug gydytojų išmokyti žmonių, kurie pajėgia tėvams ir vaikams padėti gydytojų priežiūroje. Tai ambulatorijose — ligoninėse bei vaikų atštelėse — namelnuose dirbą psichologai, gailestingos seserys, pedagogai, psichijatrijoj patyrę darbininkai ir kiti. Jie daug kam padeda.

Reikia tvarkytis patėms tėvams gydytojų pagalba; nes yra daug tėvų, kurie dėl įvairių priežasčių nenori vaiką gydyti. Juk tai yra ta pati vaikui ir tėvams nelaimė, kaip kad ji būtų, jei mes namuose laikytume vaiką be vaistų ir gydytojų pagalbos jami susirgus aklosios žarnos ar plaučių uždegimu. Dvasinė netvarka yra dar blogesnis dalykas. Tad visi stiprėkime dvasiā, tada galėsime stiprinti reikiamai savo vaikus.

CHICAGO SVARIAUSIAS IR MODERNISKAUSIAS DARZAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

Jei Jūs norite siųsti Jūsų pačių parinktus daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba užsakyti prekes, gaminamas U.S.S.R. (kaip pav. automobilius, dviračius, siuvamas mašinas ir t. t.), kreipkitės į vieną iš seniausiai veikiančių ir patikimiausių firmų, turinčių

30 METŲ PATYRIMĄ.

Atvykite arba rašykite į mūsų centrinę įstaigą arba kurį nors skyrių didesniame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 WALNUT STREET
PHILADELPHIA 6, PA.

WA 5-3455

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Ar Petravičius nuvertino Petravičių?

Tretysis dailininko posūkis

"Yra aišku, bet labai sunku matyti. Žmogus kartą ieškojo ugnies, rankoje deganti žiburį laikydamas. Jeigu jis būtų žinojęs, kas yra ugnis, savo ryžius daug anksčiau būtų išsi-viręs".

Zeno budistų vienuolių posakis tinka ir mums.

Iki kultūrinio subrendimo yra ilgas kelias, — dar ilgesnis nuo pradžios, ir, gal būt, nebaigiamas. Viskas prasideda pasąmoningai, abstrakčiai ir reliatyviai, ko kitam negalima aiškiai pasakyti apie savo idėjas bei emocijas, kol jos nebūna realizuotos pozityvia forma — menu, ar kokia kita kūryba. Menas, deja, nėra tiksliai akims "pasotinti", daiktams atpažinti, kad jie yra tokie, o ne kitoki. Menas yra dvasinio gyvenimo variklis, surištas su įtampa, skausmu, su džiaugsmu ar grožio pajautimu.

Kalbant apie dail. Viktoro Petravičiaus kūrybą, norėtųsi pasakyti, kad "yra aišku, bet labai sunku matyti", teisingiau, — permatyti, kuria linkme jis dar gali pasukti.

Prieš porą metų J. Pakelio banko saliuokėje buvo surengta Petravičiaus žanrinės grafikos darbų paroda, su staugiu posūkiu "modernia kryptimi", kuri "naująjį" Petravičių pastatė kontrastui prieš dinamiškąjį, originalų, apdovanotą, estetiškai išraiškingą Viktorą Petravičių. Ir mes to senojo talento pasigedome ir nuliūdome. Praeitais metais Čiurlionio galerijoje surengtoje kartu su dail. J. Pautie-nium parodoje, Petravičius išstatė abstrakčios tapybos

kūrinius, taip pat "šaltus", improvizuotos technikos burtais apvilktus. Esmėje buvo tiksliai savotiška reliatyvi abstrakcinių elementų variacija. Meno negalima technikos gudrumais apgauti, jis išplaukia iš vidaus — iš širdies, iš dvasios. Petravičius, gal būt, puslėtom rankom šimtus klišių yra išraižęs, pasiryžo palenktyniauti su anuo Petravičium, bet, deja, ne tik nepalenkė, bet jo ir nepasivijo.

1964 m. gegužio 9—17 d. įvyko trečioji per paskutinius kelis metus Petravičiaus paroda Čiurlionio galerijoje. Petravičių atpažinti buvo galima tiksliai su dailininko parašu ant paveikslų.

Viktoro Petravičiaus pastangas ieškant naujų šaltinių kūrybai reikia gerbti, nes jo klajūnė dvasia nerami, — nori ką nors mums pasakyti, prabilti, sudominti, nustebinti. Šį kartą gi lyg atspėdamas mūsų lūkesį, Petravičius prabilo spalvomis, melodingais ritmais, švelniais, lyg erdvėje plaukiančiais debesėliais ir laisvais, masių bei linijų išdėstymais. Tai gražu, bet kad ir gražiausia paviršutiniška "atmosfera", nepakluso senojo Petravičiaus talentui, jo charakteriui, kai kur net ir nuoširdumui.

Ši V. Petravičiaus paroda, su virš 30 darbų, buvo skirtingesnė nuo anų dviejų parodų. Skirtingas ir techniškai metodas: japoniškas šilkinis popierius, metaforiški motyvai, daro organinių formų išpūdi, kaip pvz. Rebevalle tapyboj,

2 metų žiūrovė Emily Yhry stebisi modernia skulptūra Moderniojo meno muziejaus sode New Yorke.

— fantastiškos, neapbrėpiamos erdvės platumos, lyg jūra. Petravičiaus paskiausias etapas vis dėlto tirštėja, tarytum debesys prieš audrą — žaidžia spalvingas elementas, be kūno ir be griaučių. Daugeliu atvejų tiksliai turtingi spalvų efektai atstoja turinį ir formą. Viskas gieda chorą: purpurinės, žalios, raudonos, mėlynos spalvos. Seniau Petravičiaus koloritas buvo kuklutes, persunktas dominuojančia žalsva gama.

Mes paskutinėje jo parodoje susidarėme išpūdį vis nenorėdami tikėti, kad čia buvo Viktoro Petravičiaus paroda. O tai tiesa, liudijanti, kad Petravičius jaučia alkį kurti. Jo nauji radikalūs posūkliai į abstrakcijas dar nėra galutiniai. Jis jaučia, kad dar nesukūrė "paties geriausio" paveikslų, ir nėra iki dugno išsisėmęs. Jo evoliucijos kelias dar nebaigtas. Jis ieško ugnies, rankoje laikydamas žiburį . . .

Negalima praeiti nepastebėjus šių, ypatingo dėmesio vertų, Petravičiaus kūrinių: "Rugsėjo naktys", "Trys taškai", "Pelkės", "Mėlyna anga", kad jie mums nieko nepasakytų, nesuintriguotų. Jie gali nekalbėti lietuviška kalba, bet jie nėra nei gyna abstrakcija, kokia buvo pernykštėje Petravičiaus parodoje: vamzdžiai, juostos, mašinų simboliai ir Dievas težino, ko dar . . .

Būtų dar labai gražu, kad Viktoras Petravičius nors kartą grįžtų kaip puikus grafikas, koks buvo anksčiau. Lauktina ir linkėtina!

Šia savo paroda dail. Viktoras Petravičius pažymėjo ir 30 metų kūrybinio darbo sukaktį.

Ilustruotam parodos katalogui įvadą parašė Antanas Rūkas.

Britų artistas Richard Burton New Yorke vaidina Hamletą. Paveiksle matome Burtoną, o greta — jo antrininką Robert Burr. Jeigu Burtonas būtų sunegalėjęs, tai Burr scenoje jį būtų pavadavęs.

Berensono vila Florencijoje

Lietuvoje gimęs mokslininkas, Italijos Renesanso kultūros specialistas, meno istorikas Bernard Berenson, kuris gyveno I Tatti viloje šalia Florencijos, mirdamas savo vilą paliko Harvardo universitetui, kuriame jis pats mokėsi.

Dabar buvusioji Berensono vila priklauso Harvardui ir ja naudojasi mokslininkai, kurie studijuoja Italijos Renesanso kultūrą. Šią vasarą prof. Myron P. Gilmore iš Harvardo universiteto užims pasitraukusio prof. Kenneth B. Murdock vietą. Naujasis Berensono vilos direktorius mėgins sutelkti lėšų, kad būtų galima praplėsti patalpas, kuriomis naudojasi Harvardo ir kiti mokslininkai. Norima taip pat praplėsti ir knygyną. Berensonas paliko didelę biblioteką su viršum 50,000 knygų ir rankraščių.

I Tatti vila stovi apsupta kiparisų medžiais prie Florencijos miesto kalvose. Labai rami vieta.

Atnaujintas Museum of Modern Art

Praėjusią savaitę New Yorke buvo iškilmingai atidarytas padidintas ir atnaujintas Museum of Modern Art. Remontas kaštavo 5.5 mil. dolerių. Dabar šis 35 metų senumo muziejus turi dvigubai daugiau vietos ir gražią aikštę su žaliuojančiais krūmeliais ir žydinčiomis gėlėmis. Darbą atliko garsusis JAV planuotojas architektas Philip Johnson.

Dail. B. Bukausko paroda

Kanadiško dailininko Romualdo Bukausko tapybos paroda, kuri buvo atidaryta Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, praėjusį šeštadienį, rytoj baigiasi. Šiandien ir rytoj atdara nuo pietų iki 10 val. vakaro. Graži paroda, partartina pamatyti. Išstatyta 37 darbai. Pirmomis dienomis parduota 10 paveikslų.